

Ένας αριθμός- Άντον Τσέχωφ

Άντον Τσέχωφ: Κορυφαίος Ρώσος θεατρικός συγγραφέας και διηγηματογράφος
Αγαπημένα θέματα του έργου του:

- ☉ οι ανθρώπινες σχέσεις
 - ☉ η μετάβαση από τον παραδοσιακό τρόπο ζωής σε νεότερους κοινωνικούς σχηματισμούς
- ⇒ αλλαγές στα ανθρώπινα συναισθήματα, στις νοοτροπίες και στις αντιλήψεις.
- ☉ Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της γραφής του: απλότητα -ειλικρίνεια- χιούμορ
- ⇒ πάντα επίκαιρος & δημοφιλής

1.Θέμα: Η οικονομική εκμετάλλευση των εργαζομένων

2.Ενότητες

1η ενότητα:Η φάρσα του εργοδότη στη δασκάλα.

2η ενότητα:Η αποκάλυψη της φάρσας και η παθητική στάση της δασκάλας.

Άξονας: Η φάρσα του εργοδότη και η αποκάλυψή της.

3.Χαρακτήρες

Ο εργοδότης της δασκάλας: Ανήκει στην αστική τάξη, εύπορος, μορφωμένος πολιτικά συνειδητοποιημένος, Στην αρχή επιθετικός, αυταρχικός, την εκφοβίζει, παράλογος, σκληρός, άκαρδος, χωρίς συναισθήματα . Τελικά (μετά την αποκάλυψη της φάρσας): δίκαιος, συμπονετικός, έξυπνος και ευρηματικός, προστατευτικός, ευαίσθητος ,με διδακτικό ύφος κι αγωνιστής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων , διεκδικητής του δίκιου των εργαζομένων.

Η δασκάλα: Άβουλη, παθητική, υποταγμένη, αφημένη στη μοίρα της, δουλοπρεπής, δειλή, δεν υπερασπίζεται τον εαυτό της, δέχεται αδιαμαρτύρητα τις άδικες δικαιολογίες του διευθυντή, χωρίς να σηκώνει κεφάλι. Η στάση της μοιρολατρική και ηττοπαθής.

4.Συναισθήματα

Εργοδότης: Συμπάθεια προς τη δασκάλα, ανησυχία για το μέλλον της, προσπαθεί να την αφυπνίσει και να της υποδείξει με πατρικό ενδιαφέρον τη στάση που πρέπει να κρατά απέναντι σε άτομα που προσπαθούν να την εκμεταλλευτούν.

Δασκάλα: Ταραγμένη, αμήχανη, νευρική

5.Γλώσσα: Απλή, κατανοητή, με σύντομες, λιτές και περιεκτικές φράσεις, πολλά σημεία στίξης, οι προτάσεις συνδέονται μεταξύ τους παρατακτικά

6.Ύφος: Απλό, λιτό, με χιουμοριστική διάθεση, ρεαλιστικό (απεικονίζει την πραγματικότητα), θεατρικό (διάλογος)

7.Αφηγηματικά στοιχεία

Αφηγητής: Πρωταγωνιστής, δραματοποιημένος, ομοδιηγητικός, σε α' πρ.(εκφράζει συναισθήματα ή αντιδρά), σε γ' προσ.(περιγραφές της στάσης της δασκάλας)

Αναδρομική ή σκηνή(Τις προάλλες φώναξα)-ακολουθεί γραμμική πορεία.

Αφηγηματικοί τρόποι

Διάλογος και περιγραφή(αντιδράσεις και κινήσεις Ιουλίας).Αποδίδει τις κοινωνικές συνθήκες της εποχής που γράφτηκε το διήγημα και την ψυχολογία των προσώπων. Επειδή είναι πολύ λίγα τα σημεία στα οποία αφηγούνται γεγονότα το κείμενο μοιάζει με μικρό μονόπρακτο θεατρικό έργο.

8. Σχήματα λόγου

Προσωποποιήσεις: «νευρικός βήχας»,

Μεταφορές: «να'χεις τα μάτια σου τέσσερα»,

Παρομοιώσεις:

Επαναλήψεις: «όλα όλα», «Τρία ... τρία, τρία... ένα και ένα.»,

Εικόνες: «Η Ιουλία έγινε κατακόκκινη»,

Αντιθέσεις:«Την έπιασε νευρικός βήχας... δεν έβγαλε

άχνα.....

9.Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του διηγήματος

Η ιστορία περιστρέφεται συνήθως γύρω από ένα **κύριο γεγονός**

Περιγράφεται ο **χαρακτήρας** (ηθογράφηση) και η **ψυχολογία** (ψυχογραφία) του κεντρικού ήρωα

Υπάρχουν και κάποια **δευτερεύοντα πρόσωπα & επεισόδια**

Έχει **ενότητα υπόθεσης**: όλα τα γεγονότα & οι λεπτομέρειες έχουν άμεση σχέση με το κύριο γεγονός

Έχει **ενότητα τόπου & χρόνου**: τα γεγονότα αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο

Πλοκή → **δέση** → **κορύφωση** → **λύση**

Συνδυάζει την **αφήγηση**, την **περιγραφή**, το **διάλογο** & το **μονόλογο**

Έχει κάποιο σκοπό, τον οποίο ο συγγραφέας δεν εκφράζει καθαρά, αλλά αφήνει τον αναγνώστη να το κατανοήσει (**περνάει έμμεσα ένα μήνυμα**)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Φαντασθείτε μια κοινωνία εργαζομένων σήμερα με τα χαρακτηριστικά της δεσποινίδας Ιουλίας: Ποιες συνέπειες θα είχε κάτι τέτοιο για τον καθένα ατομικά, αλλά και για την κοινωνία γενικότερα ; (150-200 λέξεις)
2. Η δεσποινίς Ιουλία έχει στο διήγημα το ρόλο της δασκάλας των παιδιών του αφηγητή.
 - α. Πιστεύετε ότι μπορεί ν' αποτελέσει θετικό πρότυπο γι' αυτά ;
 - β. Πιστεύετε γενικότερα ότι ένας εκπαιδευτικός μπορεί να ασκήσει επιρροή στους μαθητές του ; Αν ναι, με ποιον τρόπο; Έχετε κάποιο προσωπικό παράδειγμα να αφηγηθείτε ;
3. Φαντασθείτε τον εαυτό σας στη θέση της δασκάλας . Πώς θα αντιδρούσατε σε ανάλογη περίπτωση; (150-200 λέξεις)
4. Μπείτε στη θέση της δασκάλας και γράψτε μια σελίδα στο ημερολόγιό σας. (150-200 λέξεις)
5. Να εντοπίσετε ομοιότητες-διαφορές ως προς το περιεχόμενο, μεταξύ του διηγήματος και του παρακάτω ποιήματος του Μπέρτολτ Μπρεχτ:

ΑΝ ΜΕΙΝΟΥΝΕ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΟΠΩΣ ΕΙΝΑΙ

Αν μέινουνε τα πράγματα όπως είναι
είσαστε χαμένοι.
Η μεταβολή, ναι, είναι εσάς ο φίλος σας,
και η διαφωνία ο σύμμαχός σας στον αγώνα.
Από το τίποτα
κάτι πρέπει εσείς να φτιάξετε,
οι δε του κόσμου οι παντοδύναμοι
να γίνουν πρέπει τίποτα.
Αυτό που ήδη κατέχετε αφήστε το·
πιάστε πάρτε αυτό που σας αρνιούνται.